

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 865

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 22 septembrie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
5. — Decizie a președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon privind încetarea concesiunii acordate prin Licența de concesiune pentru exploatare nr. 26.996/15.11.2023 privind exploatarea resurselor de nisip și pietriș din perimetrul Ungureni, județul Dâmbovița, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și Societatea READYMIX ROMANIA — S.R.L., aprobată prin Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale nr. 326/2023	2
143. — Ordinul președintelui Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor privind aprobarea mecanismului de supraveghere a activității asociațiilor și fundațiilor înființate în baza Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații.....	3–4
1.925/C. — Ordin al ministrului justiției pentru modificarea art. 86 alin. (2) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților și programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială din locurile de deținere aflate în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 1.322/C/2017.....	5
6.056. — Ordin al ministrului educației și cercetării privind aprobarea graficului de desfășurare a examenelor de certificare a calificării profesionale a absolvenților din învățământul profesional și tehnic preuniversitar în anul școlar 2025-2026.....	6–9
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 273 din 30 iunie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	10–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL MINIER,
PETROLIER ȘI AL STOCĂRII GEOLOGICE A DIOXIDULUI DE CARBON

DECIZIE

**privind încetarea concesiunii acordate prin Licența
de concesiune pentru exploatare nr. 26.996/15.11.2023
privind exploatarea resurselor de nisip și pietriș din perimetrul
Ungureni, județul Dâmbovița, încheiată între Agenția Națională
pentru Resurse Minerale și Societatea READYMIX ROMANIA —
S.R.L., aprobată prin Ordinul președintelui Agenției Naționale
pentru Resurse Minerale nr. 326/2023**

Având în vedere:

— art. 34 lit. a) și art. 37 alin. (1) din Legea minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare;

— Referatul Direcției generale resurse minerale înregistrat cu nr. 42.646 din 3.09.2025;

— Hotărârea Comitetului de Reglementare nr. 12 din 30.04.2025,

în temeiul art. 2 alin. (5) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2024 pentru înființarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul resurselor minerale, petrolului și stocării geologice a dioxidului de carbon, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 79/2025,

**președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier,
Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon** emite următoarea
decizie:

Art. 1. — Concesiunea acordată prin Licența de concesiune pentru exploatare nr. 26.996/15.11.2023 privind exploatarea resurselor de nisip și pietriș din perimetrul Ungureni, județul Dâmbovița, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea READYMIX ROMANIA — S.R.L., înregistrată la Oficiul Național al Registrului Comerțului cu nr. J05/333/1999, cod unic de înregistrare 11725985, în calitate de concesionar, aprobată prin Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale nr. 326/2023 privind aprobarea unor licențe de concesiune pentru exploatare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1062 din 24 noiembrie 2023, încetează la data publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 2. — La încetarea concesiunii, în sarcina Societății READYMIX ROMANIA — S.R.L. subzistă obligațiile stabilite prin actele normative aplicabile desfășurării activităților miniere.

Art. 3. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier,
Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon,

Adriana Petcu

București, 15 septembrie 2025.

Nr. 5.

OFICIUL NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR

ORDIN**privind aprobarea mecanismului de supraveghere a activității asociațiilor și fundațiilor înființate în baza Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații**

În temeiul:

- prevederilor art. 26¹ alin. (9) și ale art. 40 alin. (2) din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederilor art. 5 alin. (2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 491/2021, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă mecanismul de supraveghere a activității asociațiilor și fundațiilor înființate în baza Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările

și completările ulterioare, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

Președintele Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor,
Bogdan Stan

București, 18 septembrie 2025.
Nr. 143.

ANEXĂ

MECANISMUL DE SUPRAVEGHERE
a activității asociațiilor și fundațiilor înființate în baza Ordonanței Guvernului nr. 26/2000
cu privire la asociații și fundații

Art. 1. — (1) În temeiul art. 26¹ din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Lege*, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, denumit în continuare *Oficiul*, supraveghează pe bază de risc activitatea asociațiilor și fundațiilor înființate în baza Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare, și identifică tipurile de asociații și fundații vulnerabile la utilizarea abuzivă în scopul finanțării terorismului.

(2) În aplicarea alin. (1), Oficiul ia în considerare rezultatele evaluării riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, la nivel național și sectorial, prevăzute la art. 1 alin. (3) și (4) din *Lege*.

Art. 2. — (1) Oficiul supraveghează asociațiile și fundațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) prin efectuarea analizei de risc, în cadrul căreia se prelucrează datele și informațiile din Registrul național al persoanelor juridice fără scop lucrativ și din Registrul central al beneficiarilor reali pentru asociații și fundații, organizate și gestionate de Ministerul Justiției.

(2) Analiza de risc prevăzută la alin. (1) se realizează utilizând indicatorii de risc prevăzuți în anexa care face parte integrantă din prezentul mecanism de supraveghere și se actualizează cel puțin o dată la 4 ani.

(3) În aplicarea alin. (1), Oficiul poate solicita autorităților și instituțiilor prevăzute la art. 1 alin. (1) din *Lege*, Secretariatului General al Guvernului, Ministerului Justiției, Autorității Naționale de Administrare Fiscală și oricăror alte autorități sau instituții

publice sau private cel puțin următoarele date și informații necesare îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de lege:

- a) situațiile financiare anuale;
- b) evidența registrului entităților/unităților de cult;
- c) evidența asociațiilor și fundațiilor de utilitate publică;
- d) evidența asociațiilor și fundațiilor care sunt înregistrate cu activitate economică;
- e) evidența asociațiilor și fundațiilor care au beneficiat de resurse de la autoritățile publice;
- f) evidența cenzorilor care certifică conformitatea și legalitatea informațiilor furnizate în situațiile financiare ale asociațiilor și fundațiilor;
- g) informații referitoare la asociați sau fondatori;
- h) situația conturilor deschise la instituțiile de credit.

(4) Raportul de activitate anual publicat de Oficiu pe pagina sa de internet cuprinde și o sinteză a activității de supraveghere a asociațiilor și fundațiilor prevăzute la art. 1 alin. (1).

(5) Oficiul publică pe pagina sa de internet tipurile de asociații și fundații identificate ca fiind vulnerabile la utilizarea abuzivă în scopul finanțării terorismului, determinate prin identificarea activităților unei asociații sau fundații, care o pot expune riscului de utilizare abuzivă în scopul finanțării terorismului, fără date de identificare a asociației sau fundației.

Art. 3. — La cererea Oficiului, asociațiile și fundațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) pun la dispoziția acestuia datele și informațiile necesare îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de lege, în termen de maximum 15 zile de la data primirii solicitării, iar pentru cererile care prezintă un caracter de urgență, în termenul indicat de Oficiu.

Art. 4. — (1) Asociațiile și fundațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) implementează, la nivel intern, controale adecvate și iau măsuri necesare pentru ducerea la îndeplinire a dispozițiilor art. 26¹ alin. (3) din Lege.

(2) În aplicarea alin. (1), Consiliul director aprobă și implementează o procedură internă de protecție împotriva utilizării abuzive în scopul finanțării terorismului, prin care sunt centralizate unitar informațiile privind:

a) sursa fondurilor și a bunurilor primite;

b) identitatea persoanelor către care sunt transferate fondurile și bunurile.

(3) Procedura internă prevăzută la alin. (2) include:

a) controale interne adecvate pentru a asigura faptul că fondurile sunt contabilizate integral și sunt cheltuite în conformitate cu scopul și obiectivele activității declarate în statut;

b) măsuri rezonabile pentru confirmarea faptului că sunt colectate informații de identificare a beneficiarilor fondurilor și asociațiilor/fundațiilor asociate.

(4) Consiliul director verifică anual, odată cu aprobarea situațiilor financiare, că procedura este implementată.

Art. 5. — (1) Pentru atenuarea riscurilor identificate în urma analizei de risc prevăzute la art. 2 alin. (1), Oficiul elaborează

programe educaționale pentru asociații și fundații, în colaborare cu Ministerul Justiției și cu autoritățile și instituțiile prevăzute la art. 1 alin. (1) din Lege, precum și cu orice alte autorități sau instituții publice sau private.

(2) Programele educaționale prevăzute la alin. (1) au ca scop atât creșterea gradului de conștientizare în rândul asociațiilor și fundațiilor, precum și al comunității de donatori cu privire la potențialele vulnerabilități ale acestora la abuzurile în scopul finanțării terorismului, la riscurile de finanțare a terorismului, precum și la măsurile pe care le pot adopta pentru a se proteja împotriva acestor abuzuri, cât și creșterea încrederii publicului în activitățile desfășurate de asociații și fundații.

(3) Programele educaționale prevăzute la alin. (1) se realizează de cel puțin două ori pe an și se publică pe pagina de internet a Oficiului — www.onpcsb.ro la secțiunea „Programe educaționale — Asociații și fundații”.

(4) Oficiul cooperează cu asociațiile și fundațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) pentru a elabora și perfecționa cele mai bune practici de abordare a vulnerabilităților și riscurilor de finanțare a terorismului, având ca obiectiv protejarea acestora împotriva abuzurilor în scopul finanțării terorismului, prin emiterea de îndrumări care se publică pe pagina de internet a Oficiului.

ANEXĂ

la mecanismul de supraveghere

INDICATORI DE RISC

relevanți pentru utilizarea abuzivă a asociațiilor și fundațiilor în scopul finanțării terorismului

I. Indicatori generali:

a) asociația sau fundația își desfășoară activitatea într-o jurisdicție cu risc ridicat;

b) utilizarea fondurilor nu este în concordanță cu scopul pentru care a fost înființată asociația sau fundația;

c) scopul pentru care au fost atrase fondurile aflate la dispoziția asociației sau fundației nu este în concordanță cu statutul acesteia;

d) asociația sau fundația care organizează acțiuni umanitare în zone de conflict a transferat fonduri semnificative către entități ale căror activități nu au nicio legătură cu serviciile umanitare;

e) platformele de finanțare participativă și rețelele sociale sunt utilizate pentru a solicita donații, iar apoi interfața online dispare sau este închisă;

f) asociația sau fundația a fost înființată în ultimele 12 luni;

g) utilizarea mai multor conturi personale și de afaceri sau a conturilor asociațiilor sau fundațiilor pentru a colecta și apoi a transfera fonduri imediat sau după o perioadă scurtă de timp către un număr mic de beneficiari;

h) asociația sau fundația autorizează o terță parte să îi utilizeze contul/conturile pentru a transfera fonduri în străinătate, în special către țări cu risc ridicat;

i) fondurile colectate de asociație sau fundație pentru diferite acțiuni umanitare sunt dirijate către o entitate teroristă;

j) înființarea de asociații sau fundații, având ca obiectiv declarat în statut activități caritabile, dar care sunt folosite ca paravan de către organizațiile teroriste pentru primirea de donații;

k) informații mass-media cu privire la conexiunile asociației sau fundației cu terorismul;

l) neconcordanțe privind beneficiarul real al asociației sau fundației sau imposibilitatea identificării acestuia;

m) efectuarea de tranzacții prin canale de transmitere de fonduri nereglementate.

II. Indicatori relevanți pentru activitățile asociațiilor și fundațiilor:

a) asociația sau fundația efectuează tranzacții în numerar fără o justificare adecvată;

b) asociația sau fundația are proiecte și/sau parteneri într-o zonă cunoscută pentru activități ale entităților teroriste;

c) neconcordanțe între tiparul sau dimensiunea tranzacțiilor financiare și scopul și activitatea declarate în statutul asociației sau fundației;

d) creștere atipică a frecvenței și numărului tranzacțiilor financiare în conturile asociației sau fundației sau, dimpotrivă, asociația sau fundația deține fonduri în contul său pentru o perioadă foarte lungă de timp raportat la scopul pentru care au fost colectate;

e) retrageri de numerar neobișnuite sau atipice (ținând cont de faptul că asociația sau fundația poate apela în mod legitim la numerar atunci când operează în anumite jurisdicții cu puține servicii financiare);

f) asociația sau fundația primește sau transferă fonduri de la/către jurisdicții cu risc ridicat sau de la/către persoane suspectate de implicare în activități teroriste sau aflate în conexiune cu entități teroriste;

g) neevidențierea sau evidențierea parțială în documentele financiar-contabile a sumelor de bani primite cu titlu de donație.

III. Indicatori relevanți pentru directorii și personalul angajat al asociației sau fundației:

a) organele de conducere ale asociației sau fundației sau personalul angajat al acesteia au legături cu terți care susțin sau sunt implicați în activități teroriste;

b) organele de conducere ale asociației sau fundației sau personalul angajat al acesteia transferă bani din contul organizației în conturi personale.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

O R D I N**pentru modificarea art. 86 alin. (2) din Regulamentul
privind organizarea și desfășurarea activităților și programelor
educative, de asistență psihologică și asistență socială
din locurile de deținere aflate în subordinea
Administrației Naționale a Penitenciarelor,
aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 1.322/C/2017**

Având în vedere dispozițiile art. 89 alin. (8) și ale art. 165 alin. (5) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, al art. 187 alin. (2) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 157/2016, cu modificările și completările ulterioare,

ca urmare a pronunțării de către Curtea de Apel Cluj a Sentinței civile nr. 79/21.02.2024, rămasă definitivă prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 1.463/14.03.2025, prin care au fost anulate în parte dispozițiile art. 86 alin. (2) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților și programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială din locurile de deținere aflate în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 1.322/C/2017, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 13 din Hotărârea Guvernului nr. 592/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, cu modificările ulterioare,

ministrul justiției emite următorul ordin:

Art. I. — La articolul 86 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților și programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială din locurile de deținere aflate în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 1.322/C/2017, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 432 și 432 bis din 12 iunie 2017, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Aprobarea este condiționată de îndeplinirea criteriilor prevăzute de lege și se poate obține pe baza recomandărilor cuprinse în planul individualizat.”

Art. II. — Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate vor lua măsuri pentru îndeplinirea dispozițiilor prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul justiției,
Roxana Simona Momeu,
secretar de stat

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN**privind aprobarea graficului de desfășurare a examenelor de certificare a calificării profesionale a absolvenților din învățământul profesional și tehnic preuniversitar în anul școlar 2025-2026**

În temeiul prevederilor art. 104 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere:

— prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);

— Referatul de aprobare nr. 3.941/DGEPÎP din 7.08.2025 referitor la proiectul de ordin privind aprobarea graficului de desfășurare a examenelor de certificare a calificării profesionale a absolvenților din învățământul profesional și tehnic preuniversitar în anul școlar 2025-2026,

în baza prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă graficul de desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale a absolvenților învățământului postliceal organizat la școlile postliceale ale Ministerului Afacerilor Interne, seria de elevi ianuarie/februarie-decembrie 2025, calificările profesionale: agent de poliție, agent de poliție de frontieră, subofițer de jandarmi, subofițer de pompieri și protecție civilă, maistru militar auto — nivelul 5 de calificare, sesiunea decembrie 2025:

— înscrierea candidaților:	4-5 decembrie 2025;
— desfășurarea probei practice:	6-10 decembrie 2025;
— desfășurarea probei scrise:	11 decembrie 2025;
— afișarea rezultatelor la proba scrisă:	12 decembrie 2025;
— depunerea și soluționarea contestațiilor la proba scrisă:	12-13 decembrie 2025;
— desfășurarea probei orale/proiectului de absolvire:	14-17 decembrie 2025;
— afișarea rezultatelor finale:	18 decembrie 2025.

Art. 2. — Se aprobă graficul de desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale a absolvenților învățământului postliceal — nivelul 5 de calificare, sesiunea februarie 2026:

— înscrierea candidaților:	2-6 februarie 2026;
— desfășurarea probei practice:	9-10 februarie 2026;
— desfășurarea probei scrise:	11 februarie 2026;
— afișarea rezultatelor la proba scrisă:	12 februarie 2026;
— depunerea și soluționarea contestațiilor la proba scrisă:	12-13 februarie 2026;
— desfășurarea probei orale/proiectului de absolvire:	16-17 februarie 2026;
— afișarea rezultatelor finale:	18 februarie 2026.

Art. 3. — Se aprobă graficul de desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale a absolvenților stagiilor de pregătire practică — nivelul 3 de calificare, sesiunea mai 2026:

— înscrierea candidaților:	4-5 mai 2026;
— desfășurarea probelor de examen:	6-7 mai 2026;
— afișarea rezultatelor finale:	8 mai 2026.

Art. 4. — Se aprobă graficul de desfășurare a examenului de certificare a calificării absolvenților învățământului liceal, filiera tehnologică — nivelul 4 de calificare, sesiunea iunie 2026:

— înscrierea candidaților:	8-12 iunie 2026;
— desfășurarea probelor de examen:	16-18 iunie 2026;
— afișarea rezultatelor finale:	19 iunie 2026.

Art. 5. — Se aprobă graficul de desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale a absolvenților învățământului postliceal organizat la școlile postliceale ale Ministerului Afacerilor Interne, seria de elevi iunie 2025-iunie 2026, calificările profesionale: agent de poliție, agent de poliție de frontieră, subofițer de jandarmi, subofițer de pompieri și protecție civilă, subofițer administrativ, sesiunea iunie 2026:

— înscrierea candidaților:	11-12 iunie 2026;
— desfășurarea probei practice:	13-16 iunie 2026;
— desfășurarea probei scrise:	17 iunie 2026;
— afișarea rezultatelor la proba scrisă:	18 iunie 2026;
— depunerea și soluționarea contestațiilor la proba scrisă:	18-19 iunie 2026;
— desfășurarea probei orale/proiectului de absolvire:	20-23 iunie 2026;
— afișarea rezultatelor finale:	24 iunie 2026.

Art. 6. — Se aprobă graficul de desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale a absolvenților învățământului postliceal militar — maiștri militari, nivelul 5 de calificare, organizat în școlile militare de maiștri militari și subofițeri ale Ministerului Apărării Naționale, sesiunea I, iunie-iulie 2026:

— înscrierea candidaților:	2-12 iunie 2026;
— desfășurarea probei practice:	15-16 iulie 2026;
— afișarea rezultatelor la proba practică:	16 iulie 2026;
— desfășurarea probei scrise:	20 iulie 2026;
— afișarea rezultatelor la proba scrisă:	20 iulie 2026;
— depunerea și soluționarea contestațiilor la proba scrisă:	21 iulie 2026;
— desfășurarea proiectului:	23-24 iulie 2026;
— afișarea rezultatelor finale:	24 iulie 2026.

Art. 7. — Se aprobă graficul de desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale a absolvenților învățământului postliceal militar — subofițeri, nivelul 5 de calificare, organizat în școlile militare de maiștri militari și subofițeri ale Ministerului Apărării Naționale, sesiunea I, iunie-iulie 2026:

— înscrierea candidaților:	15-26 iunie 2026;
— desfășurarea probei practice:	13-14 iulie 2026;
— afișarea rezultatelor la proba practică:	14 iulie 2026;
— desfășurarea probei scrise:	17 iulie 2026;
— afișarea rezultatelor la proba scrisă:	17 iulie 2026;
— depunerea și soluționarea contestațiilor la proba scrisă:	20 iulie 2026;
— desfășurarea proiectului:	21-22 iulie 2026;
— afișarea rezultatelor finale:	22 iulie 2026.

Art. 8. — Se aprobă graficul de desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale a absolvenților învățământului postliceal — nivelul 5 de calificare, sesiunea iunie-iulie 2026:

— înscrierea candidaților:	22-26 iunie 2026;
— desfășurarea probei practice:	29-30 iunie 2026;
— desfășurarea probei scrise:	1 iulie 2026;
— afișarea rezultatelor la proba scrisă:	2 iulie 2026;
— depunerea și soluționarea contestațiilor la proba scrisă:	2-3 iulie 2026;
— desfășurarea proiectului:	6-7 iulie 2026;
— afișarea rezultatelor finale:	8 iulie 2026.

Art. 9. — Se aprobă graficul de desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale a absolvenților învățământului profesional — nivelul 3 de calificare, sesiunea iulie 2026:

— înscrierea candidaților:	1-3 iulie 2026;
— desfășurarea probelor de examen:	6-10 iulie 2026;
— afișarea rezultatelor finale:	10 iulie 2026.

Art. 10. — Se aprobă graficul de desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale a absolvenților învățământului postliceal militar — maiștri militari și subofițeri, nivelul 5 de calificare, organizat în școlile militare de maiștri militari și subofițeri ale Ministerului Apărării Naționale, sesiunea a II-a, iulie-august 2026, numai pentru absolvenții care nu promovează sesiunea I:

— înscrierea candidaților:	27-31 iulie 2026;
— desfășurarea probei practice:	4-5 august 2026;
— afișarea rezultatelor la proba practică:	5 august 2026;
— desfășurarea probei scrise:	6 august 2026;
— afișarea rezultatelor la proba scrisă:	6 august 2026;
— depunerea și soluționarea contestațiilor la proba scrisă:	7 august 2026;
— desfășurarea proiectului:	10-11 august 2026;
— afișarea rezultatelor finale:	11 august 2026.

Art. 11. — (1) Se aprobă graficul de desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale a absolvenților învățământului postliceal organizat la Școala Națională de Poliție Penitenciară „Constantin Brâncoveanu” Târgu Ocna, calificarea profesională agent de penitenciare — nivelul 5 de calificare, sesiunea august 2026:

— înscrierea la examenul de certificare a calificării profesionale:	5-7 august 2026;
— desfășurarea probei practice:	10-15 august 2026; 17-18 august 2026;
— desfășurarea probei scrise:	20 august 2026;
— afișarea baremului de evaluare și notare:	20 august 2026;
— depunerea contestațiilor la baremul de evaluare și notare:	20 august 2026, timp de 4 ore de la ora afișării baremului de notare și evaluare;
— reevaluarea baremului de evaluare și notare și afișarea acestuia:	21 august 2026, până la ora 10:00;
— corectarea lucrărilor scrise:	21-24 august 2026;
— afișarea rezultatelor la proba scrisă:	24 august 2026, până la ora 13:00;
— depunerea contestațiilor:	24 august 2026, interval orar 13:00-17:00;
— soluționarea contestațiilor la proba scrisă și afișarea rezultatelor:	25 august 2026, până la ora 14:00;
— finalizarea și afișarea rezultatelor finale:	25-26 august 2026.

(2) Se aprobă graficul de desfășurare a sesiunii unice de reexaminare a absolvenților învățământului postliceal organizat la Școala Națională de Poliție Penitenciară „Constantin Brâncoveanu” Târgu Ocna, calificarea profesională agent de penitenciare — nivelul 5 de calificare, sesiunea august-septembrie 2026:

— înscrierea la examenul de certificare a calificării profesionale:	26-28 august 2026;
— desfășurarea probei practice:	21 septembrie 2026;
— desfășurarea probei scrise:	22 septembrie 2026;
— afișarea baremului de evaluare și notare:	22 septembrie 2026;
— depunerea contestațiilor la baremul de evaluare și notare:	22 septembrie 2026, timp de 4 ore de la ora afișării baremului;
— reevaluarea baremului de evaluare și notare și afișarea acestuia:	22 septembrie 2026, până la ora 22:00;
— corectarea lucrărilor scrise:	23 septembrie 2026;
— afișarea rezultatelor la proba scrisă:	24 septembrie 2026, până la ora 12:00;
— depunerea contestațiilor privind rezultatele la proba scrisă:	24 septembrie 2026, interval orar 12:00-16:00;
— soluționarea contestațiilor la proba scrisă și afișarea rezultatelor:	24 septembrie 2026, ora 20:00;
— finalizarea și afișarea rezultatelor finale:	24 septembrie 2026, ora 22:00.

Art. 12. — Se aprobă graficul de desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale a absolvenților învățământului postliceal — nivelul 5 de calificare, calificarea profesională asistent medical generalist, sesiunea august 2026:

— înscrierea candidaților:	3-7 august 2026;
— desfășurarea probei practice:	10-13 august 2026;
— desfășurarea probei scrise:	14 august 2026;
— afișarea rezultatelor la proba scrisă:	17 august 2026;
— depunerea și soluționarea contestațiilor la proba scrisă:	17-18 august 2026;
— desfășurarea proiectului:	19-21 august 2026;
— afișarea rezultatelor finale:	24 august 2026.

Art. 13. — Se aprobă graficul de desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale a absolvenților învățământului profesional și stagiilor de pregătire practică — nivelul 3 de calificare, sesiunea august 2026:

— înscrierea candidaților:	17-18 august 2026;
— desfășurarea probelor de examen:	19-20 august 2026;
— afișarea rezultatelor finale:	21 august 2026.

Art. 14. — Se aprobă graficul de desfășurare a examenului de certificare a calificării absolvenților învățământului liceal, filiera tehnologică — nivelul 4 de calificare, sesiunea august 2026:

— înscrierea candidaților:	17-18 august 2026;
— desfășurarea probelor de examen:	19-20 august 2026;
— afișarea rezultatelor finale:	21 august 2026.

Art. 15. — Absolvenții din promoțiile anterioare, indiferent de forma de învățământ absolvită, se pot prezenta pentru susținerea examenelor de certificare a calificării profesionale în oricare dintre sesiunile aferente nivelului de calificare prevăzute pentru anul școlar în curs.

Art. 16. — (1) În etapele examenelor de certificare a calificării profesionale/de atestare a competențelor profesionale, care presupun comunicarea de rezultate, datele personale ale candidaților: numele, inițiala/inițialele tatălui și prenumele vor fi publicate în formă anonimată (coduri individuale).

(2) Informațiile ce conțin datele de identificare a elevilor și rezultatele obținute de aceștia în cadrul examenelor de certificare a calificării profesionale/de atestare a competențelor profesionale, care se afișează în format letric la avizierul unităților de învățământ/centrelor de examen, sunt următoarele: codul individual alocat candidatului, județul de proveniență, unitatea de învățământ de proveniență, promoția, forma de învățământ absolvită, profilul/domeniul/calificarea profesională, rezultatul/notele obținut(e) la fiecare probă de examen susținută, media generală, rezultatul final: „admis”/„respins”/„neprezentat”/„eliminat din examen”.

(3) Afișarea în format letric la avizierul unităților de învățământ/centrelor de examen a informațiilor menționate la alin. (2) se realizează pe o perioadă de o lună.

(4) Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) se aplică în mod corespunzător.

(5) Comisiile din unitățile de învățământ/centrelor de examen afișează, atât la avizier, cât și pe ușile sălilor de examen, o notă de informare a persoanelor cărora li se prelucrează datele cu caracter personal.

Art. 17. — Direcția generală echitate și performanță în învățământul preuniversitar, Direcția generală minorități și desegregare, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 18. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,
Daniel-Ovidiu David

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 273

din 30 iunie 2025

Dosar nr. 393/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Cristina Truțescu	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Ponea	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Mihai-Andrei Negoescu-Gândac	— judecător la Secția I civilă
Dorina Zeca	— judecător la Secția I civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Doina Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ștefania Dragoe	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Dumitrache	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Pohrib	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Irina Prisecaru	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 393/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Maria-Camelia Drăgușin, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnată în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 1.806/87/2023.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, intimata formulând un punct de vedere privind chestiunea de drept supusă judecării.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 27 noiembrie 2024, în Dosarul nr. 1.806/87/2023, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Interpretarea dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009 privind instituirea indemnizației sociale pentru pensionari, în sensul de a se lămurii dacă sumele acordate conform Legii nr. 341/2004, legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului — Lupeni — august 1977, sunt considerate venituri care să fie adăugate la drepturile de pensie sau nu, pentru stabilirea veniturilor însumate și determinarea nivelului prevăzut la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009 în vederea acordării indemnizației sociale pentru pensionari.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

8. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009 privind instituirea indemnizației sociale pentru pensionari, aprobată prin Legea nr. 196/2009, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009*)

„Art. 3. — (1) În situația persoanelor care beneficiază, prin cumul, atât de unul sau mai multe drepturi de pensie din sistemul public, cât și de pensie din sisteme neintegrate acestuia, precum și de drepturi stabilite și plătite de sistemul public de pensii în baza unor legi speciale, la acordarea indemnizației sociale pentru pensionari se are în vedere nivelul cuantumurilor însumate ale tuturor acestor venituri.

(2) Indemnizația socială pentru pensionari se acordă numai în situația în care veniturile prevăzute la alin. (1), însumate, se situează sub nivelul prevăzut la art. 1.”

9. Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului — Lupeni — august 1977 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 341/2004*)

„Art. 5. — (...) (2) Drepturile acordate conform prezentei legi nu sunt considerate venituri, nu se impozitează și nu afectează acordarea altor drepturi.”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

10. Prin cererea de chemare în judecată, înregistrată pe rolul Tribunalului Teleorman la 6 decembrie 2023 cu nr. 1.806/87/2023, reclamanta A. N. a solicitat obligarea pârâtei prin care să i se stabilească o pensie minimă garantă de 800 lei lunar pentru anul 2021, 1.000 lei lunar pentru anul 2022 și 1.125 lei lunar pentru anul 2023 și la plata diferențelor dintre sumele cuvenite și sumele încasate, precum și obligarea pârâtei la achitarea ajutorului pentru luna ianuarie 2022, în cuantum de 1.200 lei, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 132/2021 privind acordarea unui ajutor financiar pensionarilor din sistemul public de pensii în anul 2022, precum și pentru modificarea alin. (10) al art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2020 pentru aprobarea unor măsuri de sprijin decontate din fonduri europene, ca urmare a răspândirii coronavirusului COVID-19, pe perioada stării de urgență, aprobată prin Legea nr. 11/2023 (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 132/2021*).

11. În susținerea demersului judiciar promovat, reclamanta a precizat că are calitatea de „Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989”, conform prevederilor art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 4 din Legea nr. 341/2004.

12. Prin Sentința civilă nr. 207 din 10 aprilie 2024, Tribunalul Teleorman a admis cererea de chemare în judecată, obligând pârâta la emiterea unei noi decizii de pensionare în favoarea reclamantei, prin care să stabilească pensia minimă garantată de 800 lei lunar — pentru anul 2021, 1.000 lei lunar — pentru anul 2022 și 1.125 lei lunar — pentru anul 2023, cu plata diferențelor de pensie dintre sumele cuvenite și cele efectiv încasate. De asemenea, s-a dispus obligarea pârâtei să achite reclamantei ajutorul financiar în valoare de 1.200 lei, aferent lunii ianuarie 2022, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 132/2021.

13. În esență, prima instanță a reținut că indemnizația primită de reclamantă în baza Legii nr. 341/2004 nu se încadrează în ipotezele prevăzute de art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 132/2021, nefiind venit și astfel neputând afecta acordarea indemnizației sociale pentru pensionari.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării, care susțin admisibilitatea procedurii

14. Completul de judecată al instanței de trimitere a reținut că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept impuse de art. 519 din Codul de procedură civilă, în speță fiind vorba de un litigiu în materia asigurărilor sociale, soluționat în primă instanță de tribunal, împotriva sentinței pronunțate fiind exercitată calea de atac a apelului, cauza nefiind susceptibilă de recurs.

15. S-a arătat că problema de drept care face obiectul sesizării este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

16. A mai arătat instanța de sesizare că din verificările efectuate nu s-a putut identifica o practică judiciară conturată și constantă și că litigiile care privesc interpretarea prevederilor art. 5 alin. (2) din Legea nr. 341/2004 s-au născut ca urmare a practicii caselor teritoriale de pensii fundamentate pe interpretarea noțiunilor de „drepturi” utilizate în cuprinsul normei reprezentate de dispozițiile art. 3 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, pe fondul unei interpretări gramaticale.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

17. Părțile nu au prezentat puncte de vedere privind chestiunea de drept supusă judecății.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

18. Completul de judecată al instanței de trimitere a arătat că determinarea sferei beneficiarilor indemnizației sociale pentru pensionari (pensia socială minimă garantată, în forma inițială a actului normativ) impune stabilirea drepturilor de pensie ce se cumulează cu drepturile stabilite și plătite de sistemul public de pensii în baza unor legi speciale (între care și drepturile acordate în temeiul Legii nr. 341/2004), fiind îndreptățite la plata indemnizației numai acele persoane care beneficiază lunar de o sumă cumulată sub nivelul prevăzut la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009 — 1.000 lei pentru anul 2022, conform art. 1 alin. (4) din același act normativ, introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 125/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2009 privind instituirea pensiei sociale minime garantate, aprobată prin Legea nr. 301/2023.

19. S-a precizat că, atunci când legiuitorul a intenționat să excludă din calcul anumite drepturi acordate în baza unor legi cu caracter special, plătite de casele de pensii, a prevăzut expres sursele exceptate, fiind indicate cu caracter exemplificativ prevederile art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2016 pentru modificarea art. 1 din Legea nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război, precum și pentru stabilirea unor măsuri privind drepturile acordate veteranilor de război, invalizilor și văduvelor de război, precum și văduvelor veteranilor de război, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 96/2017 (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2016*), potrivit căreia: „(1) *Drepturile bănești acordate în temeiul Legii nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război, cu modificările și completările ulterioare, al Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al Legii nr. 49/1999 privind pensiile I.O.V.R., cu modificările și completările ulterioare, și plătite prin casele de pensii/casele de pensii sectoriale, nu se au în vedere la acordarea indemnizației sociale pentru pensionari reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009 privind instituirea pensiei sociale minime garantate, aprobată prin Legea nr. 196/2009, cu modificările ulterioare.*” A reținut completul de judecată, titular al sesizării, că o excepție legislativă de natura celei anterior indicate nu este identificată în cazul indemnizației acordate în temeiul Legii nr. 341/2004.

20. În consecință, s-a arătat că opinia instanței de trimitere este în sensul că, pentru determinarea drepturilor pretinse prin cererea de chemare în judecată, se impune interpretarea dispozițiilor art. 5 alin. (2) din Legea nr. 341/2004 prin raportare la prevederile art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009 și art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 132/2021, ce determină condițiile de acordare a drepturilor pretinse. Or, pentru determinarea beneficiarilor ajutorului financiar se au în vedere sumele lunare obținute cumulat din sursele indicate la art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, respectiv din pensii, din drepturi acordate în baza unor legi cu caracter special plătite de casele teritoriale de pensii și casele de pensii sectoriale (între care și drepturile acordate în temeiul Legii nr. 341/2004) și chiar din indemnizația socială pentru pensionari acordată în baza Ordonanței de urgență a

Guvernului nr. 6/2009, pentru care nu a fost identificată nicio excepție legislativă, de excludere din calcul a anumitor drepturi acordate în baza unor legi cu caracter special plătite de casele de pensii de natura celor reglementate de Legea nr. 341/2004.

21. Faptul că în Legea nr. 341/2004 s-a prevăzut că drepturile acordate prin această lege nu sunt considerate venituri și nu afectează acordarea altor drepturi nu poate avea semnificația că statul, prin acte normative ulterioare, nu poate prevedea o excepție de la această regulă, atunci când contextul economic o impune sau atunci când își modifică optica legislativă în funcție de contextul economic și social. Acest aspect a fost statuat în repetate rânduri în jurisprudența Curții Constituționale, care a reiterat marja de apreciere a statului cu privire la cuantumul și condițiile de acordare a drepturilor de asistență socială în funcție de situația economică existentă la un moment dat.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

22. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțele naționale au comunicat *hotărâri judecătorești*, precum și *puncte de vedere teoretice* ale magistraților, din care rezultă existența a două orientări jurisprudențiale.

23. Într-o *primă opinie*, majoritară, s-a apreciat că indemnizațiile acordate în baza Legii nr. 341/2004 fac parte din categoria veniturilor la care se referă art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009.

24. În argumentarea acestei opinii, s-a arătat că prevederile art. 3 din ordonanța de urgență menționată constituie o normă derogatorie de la prevederile art. 5 alin. (2) din Legea nr. 341/2004, ce constituie o normă generală (normă-cadru), reglementând o soluție normativă diferită.

25. Într-o a doua opinie s-a apreciat că sumele acordate conform Legii nr. 341/2004 nu sunt venituri care să fie adăugate la drepturile de pensie în scopul determinării nivelului prevăzut de art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, în vederea acordării indemnizației sociale pentru pensionari.

26. În considerarea caracterului special al sumelor acordate în baza Legii nr. 341/2004, dar și al fondului din care aceste venituri sunt suportate, s-a concluzionat că acordarea indemnizației prevăzute de această lege nu poate influența acordarea indemnizației sociale pentru pensionari.

27. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul de recursuri în interesul legii nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii cu privire la problema de drept care formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în mecanismele de unificare a practicii

28. Prin Decizia nr. 14 din 17 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 16 iunie 2020, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit că: „În interpretarea art. 5 alin. (2) cu referire la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3 din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului — Lupeni — august 1977 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la prevederile art. 154 alin. (1) lit. d), art. 155 și 114 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, și art. 224 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deținătorii titlului de Luptător cu Rol Determinant nu datorează contribuție la asigurările sociale de sănătate pentru indemnizațiile primite în temeiul Legii nr. 341/2004.”

În considerentele acestei decizii, în urma analizei dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 1, art. 5 alin. (2) din Legea nr. 341/2004, art. 224 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 95/2006, art. 61 lit. a)-h), art. 62 alin. (1) lit. v), art. 114 alin. (1), art. 154 alin. (1) lit. d) și ale art. 155 alin. (1) lit. a)-l) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, s-au reținut următoarele:

„111. Din coroborarea dispozițiilor menționate rezultă, pe de o parte, că veniturile de care beneficiază deținătorii titlurilor reglementate de Legea nr. 341/2004 nu sunt impozabile și, pe de altă parte, că, deși acest act normativ nu prevede nimic în legătură cu plata contribuțiilor la asigurările sociale de sănătate, aceasta nu înseamnă că ele s-ar datora (prin opoziție cu situația impozitelor pentru care se prevede scutirea), ci că trebuie făcută corelația necesară cu dispozițiile care reglementează această materie din Codul fiscal, dispoziții care stabilesc în legătură cu astfel de venituri (provenite din alte surse) condiția ca ele să fie impozabile pentru a constitui bază de calcul la stabilirea contribuției pentru asigurările sociale de sănătate.

112. De aceea, împrejurarea că art. 5 alin. (2) din Legea nr. 341/2004 prevede în mod expres doar că indemnizația acordată în temeiul acestui act normativ nu se impozitează, fără a arăta și că nu intră în baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate, nu poate duce la o altă concluzie, de vreme ce, față de calificarea legală de a nu constitui venit, ea oricum nu poate fi luată în considerare pentru determinarea acestor contribuții.

113. Ca atare, încasarea unor astfel de indemnizații nu dă naștere, în sarcina beneficiarului lor, unei obligații de plată a contribuției la asigurările sociale de sănătate. (...)

115. Consecința regimului juridic specific al sumelor respective, care au caracter neimpozabil (cu accesoriul neplății contribuțiilor la asigurările sociale de sănătate), este aceea că beneficiarul lor nu poate fi considerat asigurat în sistemul public al asigurărilor sociale de sănătate (spre deosebire de situația unei anumite categorii de persoane — luptătorii răniți în Revoluție — cărora legiuitorul le recunoaște această calitate chiar în absența plății contribuțiilor).”

IX. Jurisprudența Curții Constituționale

29. Decizia nr. 184 din 28 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 8 iulie 2019, referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009 privind instituirea pensiei sociale minime garantate, în care s-au reținut următoarele:

„16. (...) Curtea amintește că scopul urmărit de legiuitorul delegat atunci când a prevăzut acordarea indemnizației sociale pentru pensionari a fost acela de a asigura «un venit minim de subzistență», acesta fiind criteriul esențial în funcție de care trebuie apreciată identitatea sau diferența dintre diferite categorii de persoane. Prin urmare, o persoană care, fie doar din pensia acordată în sistemul public de pensii, fie prin cumulul pensiilor obținute în mai multe sisteme de pensii, obține un venit care depășește nivelul indemnizației sociale pentru pensionari nu se află în aceeași situație cu o persoană care obține o pensie în sistemul public inferioră «venitului minim de subzistență», astfel că tratamentul juridic aplicabil nu poate fi decât diferit.

17. De altfel, prin prisma aceluiași obiectiv declarat al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2009, persoanele care beneficiază, prin cumul, atât de unul sau mai multe drepturi de pensie din sistemul public, cât și de pensie din sisteme neintegrate acestuia, precum și de drepturi stabilite și plătite de sistemul public de pensii în baza unor legi speciale și depășesc nivelul venitului minim de subzistență, respectiv al indemnizației sociale pentru pensionari, nu se încadrează în ipoteza acestui act normativ, astfel că este lipsită de susținere critica referitoare la încălcarea dreptului de proprietate.”

30. Decizia nr. 314 din 5 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 538 din 21 iulie 2014, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 29/2013 privind reglementarea unor măsuri bugetare, cu referire la art. II art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, potrivit căreia:

„21. Referitor la art. 53 din Constituție, Curtea a reținut că drepturile a căror plată s-a suspendat prin dispozițiile de lege criticate fac parte dintr-un ansamblu de măsuri pe care Legea nr. 341/2004 le-a instituit în semn de grațitudine față de cei care au luptat pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989. În ceea ce privește prevederile actului normativ criticat vizând limitarea ori chiar neacordarea în anul 2012 a unor drepturi ce nu sunt consacrate la nivel constituțional, neavând în consecință un caracter fundamental, Curtea a reținut că dispozițiile art. 53 din Constituție nu sunt incidente, acestea având în vedere doar restrângerea exercițiului unor drepturi fundamentale. Totodată, Curtea a constatat că, deși temeiul moral al acordării acestor beneficii, izvorât din sentimentul de recunoștință pentru cei care, prin jertfa și contribuția proprie, au condus la căderea regimului comunist și la instaurarea democrației, este incontestabil, acesta nu constituie totuși, potrivit Constituției, o obligație de reglementare a statului în acest sens, neputându-se vorbi astfel de existența unui drept fundamental la obținerea unor indemnizații în virtutea calității de Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite în cadrul Revoluției Române din Decembrie 1989.

22. De asemenea, Curtea a arătat că *indemnizația de revoluționar are un caracter reparatoriu*, iar legiuitorul are deplina competență de a stabili condițiile și criteriile de acordare a acesteia, în temeiul art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală. În acest sens este și Decizia nr. 193 din 2 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 416 din 10 iulie 2013.”

X. Raportul asupra chestiunii de drept

31. Judecătorii-raportori au apreciat că prevederile art. 5 alin. (2) teza finală din Legea nr. 341/2004, potrivit cărora drepturile acordate în baza legii „nu afectează acordarea altor drepturi”, nu instituie o situație de excludere a acestora de la calculul drepturilor la care se referă art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, realizat în scopul acordării indemnizației sociale pentru pensionari.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

XI.1. Asupra admisibilității sesizării

32. Potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, „Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

33. Din conținutul acestor prevederi se desprind condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;

— cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

— soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;

— chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă;

— chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

34. Toate aceste condiții sunt îndeplinite, având în vedere că litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată în apel, iar Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, investită cu judecata căii de atac, urmează să îl soluționeze în ultimă instanță, potrivit prevederilor art. 96 pct. 2 din Codul de procedură civilă.

35. Legătura dintre dezlegarea dată chestiunii de drept și soluționarea pe fond a cauzei este evidentă, dat fiind că, astfel cum a precizat titularul sesizării, de lămurirea modului de interpretare/aplicare a dispozițiilor art. 3 alin. (1) și (2), cu referire la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, și a dispozițiilor art. 5 alin. (2) din Legea nr. 341/2004 depinde soluționarea pe fond a pricinii, instanța fiind chemată să verifice dacă sintagma „drepturi stabilite și plătite de sistemul public de pensii în baza unor legi speciale”, avute în vedere la acordarea indemnizației sociale pentru pensionari, privește inclusiv sumele acordate în temeiul Legii nr. 341/2004 sau, dimpotrivă, aceste sume nu sunt avute în vedere la stabilirea întinderii acestui drept.

36. Este îndeplinită și cerința noutății chestiunii de drept supuse interpretării, întrucât examenul jurisprudențial efectuat evidențiază că litigiile în care chestiunea a fost analizată sunt de dată relativ recentă, iar practica nu este nici constantă, nici consistentă, situație care justifică necesitatea pronunțării hotărârii prealabile. În acest sens se impune a se observa că interpretări diferite cu privire la modul de aplicare a dispozițiilor art. 3 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009 au survenit în practica instanțelor naționale, în special ca urmare a publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei nr. 14/2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, anterior indicată, care analizează, printre altele, calificarea juridică dată de lege indemnizațiilor recunoscute de Legea nr. 341/2004, reținând că acestea nu sunt venituri impozabile, încasarea lor nefiind supusă obligației de plată a contribuției la asigurările sociale de sănătate.

37. Totodată, asupra chestiunilor supuse interpretării Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat anterior, iar acestea nici nu fac obiectul unui recurs în interesul legii ori al unei alte hotărâri prealabile.

38. În ceea ce privește sintagma „chestiune de drept”, chiar dacă dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă nu o definesc, în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (*deciziile nr. 39 din 23 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 909 din 11 noiembrie 2019; nr. 6 din 20 ianuarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 176 din 3 martie 2020; nr. 40 din 7 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 23 septembrie 2021; nr. 63 din 17 octombrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1156 din 29 noiembrie 2022; nr. 45 din 12 iunie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 701 din 31 iulie 2023 etc.*) a fost în mod constant subliniată necesitatea ca problema de drept să fie veritabilă, derivată din caracterul neclar, îndoielnic, imperfect ori

lacunar al normei de drept, care este astfel susceptibilă de mai multe interpretări.

39. Observând jurisprudența anexată, dar și opiniile teoretice exprimate de instanțele naționale, se relevă existența a două abordări distincte a temei în dezbatere, unele instanțe apreciind că indemnizațiile acordate în baza Legii nr. 341/2004 *fac parte* din categoria veniturilor la care se referă art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, care reprezintă normă derogatorie de la prevederile art. 5 alin. (2) din Legea nr. 341/2004, pe când alte instanțe au reținut că sumele acordate conform Legii nr. 341/2004 nu sunt venituri care să fie adăugate la drepturile de pensie în scopul determinării nivelului prevăzut de art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, în vederea acordării indemnizației sociale pentru pensionari.

40. Prin urmare, sesizarea întrunește cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, astfel încât se impune a se da eficiență mecanismului de unificare reprezentat de pronunțarea unei hotărâri prealabile, în vederea preîntâmpinării apariției unei divergențe în jurisprudență, determinând și efectul asigurării securității raporturilor juridice.

XI.2. Asupra fondului sesizării

41. Obiectul întrebării prealabile, astfel cum a fost identificat de instanța de trimitere, privește interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, din perspectiva includerii în categoria „veniturilor” avute în vedere la stabilirea indemnizației sociale pentru pensionari a indemnizațiilor cuvenite în temeiul Legii nr. 341/2004.

42. După cum rezultă din datele furnizate de instanța de trimitere, precum și în considerarea argumentelor expuse de instanțele naționale în conținutul hotărârilor judecătorești înaintate, două sunt chestiunile ce se impun a fi lămurite:

a) înțelesul termenului „*venituri*”, utilizat în conținutul alin. (1) și (2) ale art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, și identificarea unei situații de exceptare de la aplicarea acestui articol, derivând din utilizarea unui termen similar în conținutul art. 5 alin. (2) din Legea nr. 341/2004;

b) existența unei situații de exceptare legală a drepturilor acordate în baza Legii nr. 341/2004 din categoria drepturilor cumulate avute în vedere la stabilirea indemnizației sociale pentru pensionari, prin raportare la mențiunile inserate în conținutul art. 5 alin. (2) din lege, potrivit cărora acestea „*nu afectează acordarea altor drepturi*”.

43. În dezlegarea primei chestiuni, se cuvine a fi observată terminologia utilizată de legiuitor în redactarea prevederilor art. 3 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009.

44. Astfel, identificând destinatarii normei, legiuitorul menționează inițial categoria persoanelor „care beneficiază, *prin cumul*, atât de unul sau mai multe drepturi de pensie din sistemul public, cât și de pensie din sisteme neintegrate acestuia, precum și de drepturi stabilite și plătite de sistemul public de pensii în baza unor legi speciale”, pentru ca, mai apoi, să precizeze că la acordarea pensiei sociale minime garantate se va avea în vedere „nivelul cuantumurilor însumate ale tuturor acestor venituri” (alin. 1). În continuare, în conținutul alin. (2), legiuitorul face trimitere la „*veniturile prevăzute la alin. (1), însumate*”.

45. Într-o interpretare logico-gramaticală a prevederilor legale enunțate, constatându-se că generalitatea redactării normei conduce la generalitatea aplicării acesteia, fără a putea fi introduse distincții pe care textul nu le conține, o primă concluzie va fi în sensul că referirea legiuitorului la noțiunea de „venituri” desemnează, în accepțiunea ordonanței, totalitatea drepturilor stabilite și plătite din, respectiv de sistemul public de pensii, ori din sisteme neintegrate acestuia, aspect dedus în principal din

mențiunile finale, care trimit la cuantumurile însumate ale „tuturor acestor venituri”, cu referire directă la termenii enumerației.

46. În aplicarea regulii de interpretare exprimate prin adagiul *ubi tex non distinguit, nec nos distinguere debemus*, se va reține așadar că, referindu-se la drepturile stabilite/plătite de sistemul public de pensii, pe care le definește mai apoi drept „venituri”, legiuitorul are în vedere totalitatea acestor drepturi, fără a distinge în funcție de calificările juridice particulare ce le sunt date prin normele speciale care le reglementează.

47. În consecință, deși art. 5 alin. (2) din Legea nr. 341/2004 dispune în sensul că „drepturile acordate conform prezentei legi *nu sunt considerate venituri (...)*”, o astfel de precizare nu este de natură a le sustrage din categoria „drepturilor stabilite și plătite de sistemul public de pensii” la care se referă, *fără nicio distincție*, art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009.

48. În susținerea acestei concluzii vor fi avute în vedere și dispozițiile art. 27 din normele metodologice de aplicare a Legii nr. 341/2004, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.412/2004, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora: „Pentru indemnizațiile care se acordă beneficiarilor Legii nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, *casele teritoriale de pensii, respectiv casele de pensii sectoriale*, emit decizii de plată”. Textul determină competența caselor de pensii în stabilirea și plata indemnizațiilor, fiind deci întrunită condiția enunțată de art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, a existenței unor drepturi „stabilite și plătite de sistemul public de pensii, în baza unor legi speciale”, în condițiile în care se referă, în concret, la instituțiile care au competențe în ceea ce privește stabilirea și plata pensiilor.

49. Pe de altă parte, determinarea înțelesului sintagmei „nu sunt considerate venituri” din conținutul art. 5 alin. (2) din Legea nr. 341/2004 impune observarea prevederilor art. 2 din actul normativ, potrivit cărora: „Prezenta lege reglementează *modalitățile de exercitare a recunoștinței* față de eroii-martiri, persoanele care au avut un rol determinant pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și luptătorii participanți la acțiunile desfășurate pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și grija față de urmașii eroilor-martiri, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987”.

50. Totodată, prin Decizia Curții Constituționale a României nr. 314/2014 s-a arătat că drepturile: „(...) fac parte dintr-un ansamblu de măsuri pe care Legea nr. 341/2004 le-a instituit în semn de *gratitudine* față de cei care au luptat pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989. (...) *indemnizația de revoluționar are un caracter reparatoriu*, iar legiuitorul are deplina competență de a stabili condițiile și criteriile de acordare a acesteia”.

51. În considerarea acestor repere, concluzia care se desprinde este aceea că excluderea drepturilor cuvenite în temeiul Legii nr. 341/2004 din categoria *veniturilor*, potrivit art. 5 alin. (2) din lege, își găsește justificarea în natura lor specială, de beneficii/gratificații acordate din considerente de ordin moral, temeiul recunoașterii lor izvorând din „sentimentul de recunoștință pentru cei care, prin jertfa și contribuția proprie, au condus la căderea regimului comunist și la instaurarea democrației” (Decizia Curții Constituționale a României nr. 314/2014, paragraful 21). Intenția legiuitorului a fost așadar aceea de a separa acest tip de *beneficii* de categoria *veniturilor* supuse regulilor generale de impozitare/taxare/plată a contribuțiilor obligatorii, impuse de normele speciale în materie fiscală.

52. În același sens, relevante sunt considerentele Deciziei nr. 14 din 17 februarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept,

potrivit cărora: „(...) împrejurarea că art. 5 alin. (2) din Legea nr. 341/2004 prevede în mod expres doar că indemnizația acordată în temeiul acestui act normativ nu se impozitează, fără a arăta și că nu intră în baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate, nu poate duce la o altă concluzie, de vreme ce, *față de calificarea legală de a nu constitui venit*, ea oricum nu poate fi luată în considerare pentru determinarea acestor contribuții”.

53. Se va reține, așadar, că soluția de excludere a drepturilor acordate în baza Legii nr. 341/2004, din categoria veniturilor, în considerarea caracterului acestora de recompense/gratificații, a fost operată de legiuitor exclusiv în vederea sustragerii lor de la rigorile impuse prin normele speciale în materie fiscală aplicabile categoriei „veniturilor”.

54. Nu se poate concluziona însă că o astfel de măsură, specifică domeniului de aplicare al Legii nr. 341/2004, ar putea constitui totodată situație de exceptare a indemnizațiilor de gratitudine de la aplicarea prevederilor art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, dat fiind scopul diferit al celor două reglementări, precum și faptul că, astfel cum s-a arătat anterior, „veniturile” la care se referă ordonanța au în vedere *totalitatea drepturilor* stabilite și plătite din/de sistemul public de pensii și sisteme neintegrate acestuia, iar nu, limitativ, doar veniturile supuse reglementărilor specifice ale legislației fiscale.

55. În consecință, în lămurirea primei chestiuni extrase din conținutul sesizării, se reține că utilizarea, atât în conținutul art. 5 alin. (2) din Legea nr. 341/2004, cât și în cel al art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, a aceluiași termen — „venit” — nu constituie argument suficient pentru excluderea drepturilor acordate în temeiul Legii nr. 341/2004 de la calculul cumulat al drepturilor avute în vedere la acordarea indemnizației sociale pentru pensionari, sensul termenului, analizat în contextul reglementărilor specifice fiecărui act normativ, în parte, fiind unul diferit.

56. În continuare, procedând la identificarea în conținutul art. 5 alin. (2) din Legea nr. 341/2004 a unei situații de exceptare de la aplicarea dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, în considerarea mențiunilor potrivit cărora drepturile acordate în baza legii „*nu afectează acordarea altor drepturi*”, se va observa că textul analizat instituie o regulă cu caracter general, care însă *nu poate fi apreciată drept absolută*, putând fi supusă unor limitări instituite prin acte normative ulterioare.

57. În acest sens, în jurisprudența Curții Constituționale a României (*Decizia nr. 430 din 21 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 818 din 24 septembrie 2018, paragrafele 26, 27*), cu ocazia analizei unei soluții legislative de limitare a plății drepturilor recunoscute de Legea nr. 341/2004, s-a arătat că:

„26. (...) recunoștința ori respectul ce se cuvin anumitor persoane, pentru aportul lor deosebit la dezvoltarea societății, nu trebuie raportate la conținutul art. 1 alin. (3) din Constituție, izvorul acestora regăsindu-se, mai degrabă, în însăși obligația morală a întregii societăți de a-și manifesta gratitudinea față de aceste persoane. Curtea a conchis că, deși temeiul moral al acordării acestor beneficii, izvorât din sentimentul de recunoștință pentru cei care, prin jertfa și contribuția proprie, au condus la căderea regimului comunist și la instaurarea democrației, este incontestabil, acesta nu constituie totuși, potrivit Constituției, o obligație de reglementare a statului în acest sens, *neputându-se vorbi astfel de existența unui drept fundamental* la obținerea unor indemnizații în virtutea calității de Luptător Remarcant prin Fapte Deosebite în cadrul Revoluției Române din Decembrie 1989 (a se vedea, în același sens, și deciziile nr. 785 din 15 decembrie 2016, paragraful 32, și nr. 114 din 9 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 16 mai 2017, paragraful 51).

27. În condițiile în care obligația având ca obiect recunoștința ori respectul ce se cuvin anumitor persoane, pentru aportul lor deosebit la dezvoltarea societății *este de natură morală* și îi revine societății, în întregul ei, legiuitorul, originar sau delegat, *se bucură*, în ceea ce privește conținutul determinat al reglementării, inclusiv al celei criticate în prezenta cauză, *de o marjă de apreciere relativ întinsă*, iar, în mod corelativ, Curtea Constituțională va analiza constituționalitatea reglementării criticate într-o manieră deferențială. (...)”.

58. Pornind de la aceste repere extrase din jurisprudența instanței de contencios constituțional, se va concluziona în sensul că, prin act normativ ulterior, legiuitorul poate dispune cu privire la condiții specifice de acordare a unor drepturi, *atunci când interesul public o reclamă*, chiar dacă acestea sunt apte să conducă la limitarea aplicării prevederilor art. 5 alin. (2) teza finală din Legea nr. 341/2004.

59. În analiza interesului public urmărit, se cuvine a se da relevanță preambulului ordonanței, care arată că introducerea pensiei sociale minime a fost necesară „*ca măsură de reducere a sărăciei și de îmbunătățire a standardului de viață al populației* (...) în scopul de a evita excluderea socială a unei părți dintre pensionarii sistemului public de pensii, care reprezintă o categorie defavorizată de persoane în contextul crizei economice actuale, și *pentru asigurarea unui venit minim de subzistență*, avându-se în vedere situația economică și socială din România, având în vedere categoria specială de persoane care face obiectul acestei măsuri, constituită din beneficiari ai sistemului public de pensii, *ale căror venituri se situează sub limita minimă, dincolo de care pot interveni marginalizarea socială și sărăcia* (...)”.

60. Or, astfel cum s-a precizat și în Decizia Curții Constituționale a României nr. 184 din 28 martie 2019, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009: „(...) prin prisma aceluiași obiectiv declarat al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2009, persoanele care beneficiază, *prin cumul*, atât de unul sau mai multe drepturi de pensie din sistemul public, cât și de pensie din sisteme neintegrate acestuia, *precum și de drepturi stabilite și plătite de sistemul public de pensii în baza unor legi speciale și depășesc nivelul venitului minim de subzistență*, respectiv al indemnizației sociale pentru pensionari, *nu se încadrează în ipoteza acestui act normativ*, astfel că este lipsită de susținere critica referitoare la încălcarea dreptului de proprietate”.

61. Se va reține așadar că, în respectarea scopului declarat al ordonanței de urgență și în satisfacerea unui interes public major, includerea *fără deosebire* a drepturilor acordate în baza unor legi speciale în categoria drepturilor în raport cu care se stabilește indemnizația socială pentru pensionari reprezintă o soluție legislativă prin care legiuitorul a înțeles să deroge de la regula generală instituită de teza finală a art. 5 alin. (2) din Legea nr. 341/2004, adoptarea acesteia intrând în marja sa de apreciere.

62. Potrivit art. 15 alin. (2) și (3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare: „(2) Caracterul special al unei reglementări se determină în funcție de obiectul acesteia, circumstanțiat la anumite categorii de situații, și de specificul soluțiilor legislative pe care le instituie. (3) Reglementarea este derogatorie dacă soluțiile legislative referitoare la o situație anume determinată cuprind norme diferite în raport cu reglementarea-cadru în materie, aceasta din urmă păstrându-și caracterul său general obligatoriu pentru toate celelalte cazuri”. Or, norma cuprinsă în art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009 constituie o normă (ulterioară) derogatorie de la prevederile art. 5 alin. (2) din Legea nr. 341/2004, circumstanțe în care ea este pe deplin

aplicabilă în virtutea principiului reglementat la art. 1 alin. (5) din Constituția României: „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”.

63. Deși, de regulă, acordarea indemnizației reparatorii nu exclude acordarea altor drepturi, potrivit art. 5 alin. (2) din Legea nr. 341/2004, totuși acordarea celorlalte drepturi se realizează doar în condițiile actului normativ care le reglementează. Din expunerea de motive a ordonanței, care menționează categoria specială de beneficiari ai măsurii, ale căror venituri se situează sub limita minimă, reiese că legiuitorul a dorit să asigure o măsură de protecție socială pentru pensionarii care încasează drepturi stabilite și plătite din și de sistemul public de pensii, *sub limita indemnizației sociale*. Or, o eliminare a drepturilor încasate în temeiul Legii nr. 341/2004 din suma drepturilor avute în vedere la acordarea indemnizației sociale pentru pensionari ar conduce la încălcarea, în mod nepermis, a scopului normei speciale și, implicit, a condițiilor pe care aceasta le reglementează.

64. Totodată, se impune a mai fi remarcat și faptul că, în situații asemănătoare, atunci când legiuitorul a intenționat să excludă din calcul anumite drepturi acordate în baza unor legi cu caracter special plătite de casele de pensii, a prevăzut în mod explicit acest lucru. Spre exemplu, prin art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2016, s-a dispus în sensul că: „(1) Drepturile bănești acordate în temeiul Legii nr. 49/1991 privind acordarea de *indemnizații și sporuri invalizilor*, veteranilor

și văduvelor de război, cu modificările și completările ulterioare, al Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele *drepturi ale invalizilor și văduvelor de război*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al Legii nr. 49/1999 privind pensiile I.O.V.R., cu modificările și completările ulterioare, și plătite prin casele de pensii/casele de pensii sectoriale, *nu se au în vedere la acordarea indemnizației sociale pentru pensionari reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009* privind instituirea pensiei sociale minime garantate, aprobată prin Legea nr. 196/2009, cu modificările ulterioare”.

65. Or, o excepție legislativă de natura celei anterior arătate nu se identifică în cazul cumulului impus al drepturilor stabilite și plătite de sistemul public de pensii, pentru determinarea sferei beneficiarilor indemnizației sociale pentru pensionari. Așadar, în aplicarea regulii de interpretare potrivit căreia *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus* o distincție în acest sens nu poate fi introdusă pe cale de interpretare.

66. Pe cale de consecință, în considerarea argumentelor expuse, se apreciază că prevederile art. 5 alin. (2) teza finală din Legea nr. 341/2004, potrivit cărora drepturile acordate în baza legii „nu afectează acordarea altor drepturi”, nu instituie o situație de excludere a acestora de la calculul drepturilor la care se referă art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, în scopul acordării indemnizației sociale pentru pensionari.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 1.806/87/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

În interpretarea și aplicarea art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009 privind instituirea indemnizației sociale pentru pensionari, drepturile stabilite și plătite de sistemul public de pensii în baza Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului — Lupeni — august 1977 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, sunt incluse în calculul drepturilor însumate, la care se referă art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, avute în vedere la acordarea indemnizației sociale pentru pensionari.

Obligatorie, potrivit art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 30 iunie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Maria-Camelia Drăgășin

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

